

Hudiksvalls
kommun

Plan mot diskriminering och kränkande behandling i skolan

Sandvalla skola och fritidshem

**Upprättad
Januari 2024**

Ett systematiskt upprättande av plan mot diskriminering och kränkande behandling är ett målinriktat arbete för att främja lika rättigheter och möjligheter samt förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling i skolan och på nätet för alla elever som ingår i verksamhetsområdet grund- och anpassad grundskola.

Grunduppgifter.....	3
Utvärdering.....	4
Främjande åtgärder.....	5
Kartläggning.....	9
Förebyggande åtgärder F-6.....	11
Förebyggande åtgärder Fritidshem.....	13
Rutiner.....	14

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Grundskola F-6 och fritidsverksamhet.

Vår vision

Alla ska känna sig trygga på Sandvalla skola. Ingen form av diskriminering eller kränkande behandling ska förekomma. På vår skola visar vi **hänsyn** och **hjälp** varandra. Vi använder ett **vårdat språk** och tar **ansvar** för det vi gör. Alla ska känna sig respekterade och vara en del av gruppen. Alla ska vara vänliga, lyssna på varandra med respekt för varandras olika åsikter. Vi lär oss tillsammans, nu och för framtiden.

Planen gäller från

2024-01-01

Planen gäller till

2024-12-31

Ansvarig för planen

Marie Barton, rektor.

Elevernas delaktighet

Eleverna har i samråd bestämt vilka trivselregler respektive klass/fritidshem ska ha både i kapprum och i klassrum/fritidshem. Eleverna har varit delaktiga i kartläggningsförfarandet och formulerat förslag till åtgärder.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Planen skickas ut på remiss via Unikum till alla vårdnadshavare innan den fastställs. Detta för att vårdnadshavare ska kunna ha möjlighet att komma med synpunkter.

Personalens delaktighet

Personalen har varit delaktiga genom samtal utifrån föregående plan, som ligger till grund för den nya planen. Personalen har diskuterat innehållet i planen under konferenstid samt haft möjlighet att komma med synpunkter när den skickats ut på remiss på Unikum. Personalen har också genomfört kartläggningar och analyserat dessa med eleverna.

Förankring av planen

Ansvariga mentorer/pedagoger ska gå igenom planen i samtliga klasser och fritidshem. Det innebär att klasserna ska läsa och samtala kring innehållet så att alla ges chansen att förstå den. Den kommer också att diskuteras på skolans elevråd. Under planerad konferenstid kommer planen att förankras hos personal. Målen för våra främjande insatser och förebyggande åtgärder ska finnas synliga i alla klassrum.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Personalen har utvärderat förra årets plan genom att först själva reflektera över arbetet med åtgärderna för att sedan diskutera insatserna i mindre grupper. Eleverna i klass och på fritids har utvärderat förra årets plan genom enkät och tillsammans med personal analyserat resultaten.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Personal och elever.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Åtgärder gällande toaletter har ej varit tillräckliga då det fortfarande är en otrygg plats för många elever. Däremot är lås och dörrar åtgärdade eftersom. Åtgärder vid klätterställning har gett effekt i många klasser och på fritids. Vissa klasser och fritids påpekar att det går bäst när alla följer de gemensamma reglerna och att det finns rastvärdar/pedagoger i närheten. Ibland sker olyckor vid just klätterställning, viktigt med fortsatt närhet till rastvärd/fritidspedagog. Åtgärder vid bollsporter har inte gett effekt. De beskrivs av många elever som en fortsatt otrygg plats samtidigt som många tycker att det är en rolig aktivitet. Specifika platser finns för att man ska slippa få en boll på sig, utstå ett tuffare klimat etc. Insatser för matsal och matsalskö har inte gett det resultat man önskat i alla klasser, fortsatt arbete planeras för att alla ska känna sig trygga både i köer och matsalen. Många elever har uttryckt att det är ovärdat språk i skolan, det kivas, knuffas och knackas/sparkas i dörrar. Detta stör arbetsron i klassrum, detta behöver skolan arbeta med kommande år i värdegrundsarbetet.

Årets plan ska utvärderas senast

Fredag 25/10 -24

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Planen kommer att utvärderas genom samtal och enkäter med både elever och personal.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Marie Barton, rektor.

Främjande åtgärder

Områden som berörs av insatserna

Kränkande behandling, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Främja likabehandling

Mål: Alla elever ska känna sig trygga i skolan.

Eleverna ska få kunskap om hur man kan få hjälp om man blir kränkt på nätet.

Uppföljning: Genom samtal och/eller enkätundersökning.

Insats

- Personal ute bland barn genom hela skoldagen.
- Rastvärdar med reflexvästar som är informerade om vilka platser de bör befinna sig på (som visas i husmodellen, trygga och otrygga platser).
- Vid skolstart ska samtliga mellanstadieklasser samtala kring ämnet kränkningar på nätet. Vad är det? Vad gör man om man blir utsatt? Arbeta med Vara vänner, Djuren på Djuris, Ugglan och kompisproblemet (UR.se) i de lägre åldrarna och med samtalskort, kompis snack, Noellas hemlighet (bok) och Värsta bästa nätet (bok) i de högre åldrarna. Alla klasser kan arbeta med Stopp min kropp från Rädda barnen, där det finns ett avsnitt om nätet.
- F-3 och 4-6 har samlade listor (ÄLS, ämneslärare svenska) för böcker som finns i klassuppsättning, exempel kan vara ämnen som: HBTQI+, normer, religion mm. Det finns även samarbete med skolbibliotekarien.
- Alla klasser gör värdegrundsarbete i perioder och ämnesintegrerat, med t.ex. friendsmaterial, böcker som "bygg din grupp trygg", gnissel i klassrummet, kooperativa strukturer. I klass arbetar man med sociala mål och/eller klassrumsregler, där klassen är med och bestämmer vilka mål och regler man ska uppnå/upprätthålla tillsammans.

Ansvarig

Klasslärare och annan skolpersonal.

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela läsåret.

Främja likabehandling oavsett ålder

Mål: Alla elever ska lära känna elever från andra årskurser.

Uppföljning: Genom samtal och/eller enkätundersökning.

Insats:

- Vi har åldersblandade aktiviteter som utedagar, gå för Sandvalla, julpyssel och friluftsdagar.
- Vi har åldersblandade raster.
- Vi har fadderverksamhet, då de äldre eleverna tar hand om de yngre.

Årskurser: F-3, 1-4, 2-5, 3-6

Ansvarig:

Klasslärare och annan skolpersonal.

Datum när det ska vara klart:

Arbetet pågår under hela läsåret.

Främja likabehandling oavsett kön

Mål: Ge alla elever, oberoende av könstillhörighet, lika mycket uppmärksamhet under skoldagen.

Uppföljning: Genom samtal och/eller enkät med elever och personal.

Insats:

- Undervisande lärare ser till att alla elever får lika stort utrymme i klassrummet. Detta kan vara hur ordet fördelas mellan eleverna i gruppen. Rastvärdarna ska tänka på att uppmärksamma alla elever på rasterna.

Ansvarig:

Undervisande lärare.

Datum när det ska vara klart:

Arbetet pågår under hela läsåret

Främja likabehandling oavsett funktionsförmåga

Mål: Alla elever ska kunna delta i alla aktiviteter som planeras och genomförs.

Skapa förståelse för olikheter och människors lika värde.

Uppföljning: Genom samtal och/eller enkät med elever och personal.

Insats:

- I första hand ska berörda lärare ha kunskap om hur olika funktionsnedsättningar kan påverka elever.
- Anpassa de gemensamma aktiviteterna och hur de utformas så att alla elever kan delta. Vi planerar t.ex. grupsammansättningar och lämplig tidsåtgång för aktiviteterna.

Ansvarig:

Klasslärare, undervisande lärare.

Datum när det ska vara klart:

Arbetet pågår under hela läsåret.

Främja likabehandling oavsett könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning

Mål: Eleverna ska möta varandra och andra med förståelse och respekt oavsett hur man är, klär sig eller lever tillsammans på olika sätt.

Uppföljning: Genom samtal och/eller enkät med elever och personal.

Insats:

- Lärarna ska samtala kring ämnet i sina klasser, t.ex. att familjer kan se ut på olika sätt.
- Alla klasser ska arbeta med en högläsningsbok som i ett åldersanpassat perspektiv behandlar ämnet.
- Tips på passande skönlitteratur att arbeta med i klasserna finns i en bok vi har på skolan, Skönlitteratur i värdegrundsarbetet av Jenny Edvardsson.

Ansvarig:

Klasslärare, undervisande lärare.

Datum när det ska vara klart:

Arbetet pågår under hela läsåret.

Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet eller religion

Mål: Eleverna ska möta varandra och andra med förståelse och respekt oavsett vilken etnisk- eller religionstillhörighet man har.

Uppföljning: Genom samtal och/eller enkät med elever och personal.

Insats:

- Lärarna och eleverna arbetar med värdegrundsfrågor på olika sätt.
- Elever i åk 5 deltar i ett projekt "Vi tillsammans". Det är ett samarbete mellan lärandeförvaltningen och Hälsinglands museum och projektet ska öka kunskapen om främlingsfientlighet, rasism och liknande former av intolerans.
- Samarbete med Svenska kyrkan i vissa årskurser.
- Det finns kulturombud på skolan som är länk med arbeten som kommunen erbjuder, via museum, teatrar, studiebesök.

Ansvarig:

Klasslärare, undervisande lärare.

Datum när det ska vara klart:

Arbetet pågår under hela läsåret.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder F-6 och fritidshem

Trygghetsvandring, samtal och enkät.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

F-6

Eleverna har gjort trygghetsvandring enligt Husmodellen. Eleverna har pekat ut vilka ställen (inomhus och utomhus) som kan upplevas som otrygga och berättat vad det är som händer på respektive plats. Eleverna har fått svara på frågor i en enkät (muntligt för de yngre). Lärare och elever har tillsammans tittat på och analyserat resultatet av kartläggningen. Utifrån analysen har varje klass/fritidsgrupp diskuterat och bestämt ett eller flera utvecklingsområden som de ska arbeta med. Eleverna har också formulerat förslag till förebyggande åtgärder.

Fritidshem

Eleverna har gjort trygghetsvandring enligt Husmodellen. Då har eleverna pekat ut vilka ställen (inomhus och utomhus) som kan upplevas som otrygga och berättat vad det är som händer på respektive plats. Eleverna har fått svara på frågor muntligt utifrån en enkät i små grupper.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen har genomfört och sammanställt resultaten utifrån trygghetsvandringen och enkäten. Personalen har analyserat resultatet av kartläggningen. Utifrån analysen har varje klass diskuterat och bestämt ett eller flera utvecklingsområden som klassen ska arbeta med.

Resultat och analys

F-6

Trygghetsvandringen och enkäten visar vilka platser som upplevs som otrygga och även vad som händer där, både utomhus och inomhus. Platser som upplevs som otrygga är:

- Toaletterna: elever rycker i handtagen eller knackar/bankar på dörren. Det är smutsigt, urin på golvet och man spolar inte efter sig, mycket pappershanddukar på golvet.
- Bollsporter, anvisade platser: otryggt att passera dessa platser då man kan få bollar på sig, hårt klimat med ord/kroppsspråk.
- Klätterställning: tryggt så länge en vuxen är i närheten, annars kan man frångå de uppsatta regler som finns.
- Matsalskän och matsal: knuffar, högljutt och trängsel.
- Bildsal, slöjdsal: röriga, högljutt, farlig miljö på grund av verktyg som ej används som de är avsedda för.

Rastaktiviteter: överlag tycker elever att vuxna på skolan är ointresserad av elevernas aktiviteter på rasterna, de tycker att vuxna sällan är med på aktiviteterna.

Fritidshem

Trygghetsvandringen och enkäten visar vilka platser som upplevs som otrygga och även vad som händer där, både utomhus och inomhus. Platser som upplevs som otrygga är:

- Toaletterna: smutsigt, kiss på golvet och man spolar inte efter sig. Några elever rycker i handtagen eller bankar på dörren.
- Tysta rummet: man är inte tyst i rummet som är avsatt för att just vara tyst/lägre ljudnivå, skapar en otrygg miljö.
- Kapprum och korridorer: spring och knuffar.
- Matsal: hög ljudnivå på mellis, skapar stress.
- Platser ute: knuffar och jagalekar vid klätterställning. Där bollsporter spelas kan man få bollar på sig eller så är man oense om reglerna. Kullen är också en plats där man känner sig otrygg och att det finns risk för att skada sig.

Förebyggande åtgärder F-6

Mål och uppföljning:

Mål: Öka tryggheten vid toaletter, matsalskön/matsalen, klätterställning, platser där man spelar boll, bildsal och slöjdsal. Arbeta med klassens egna utvecklingsområden.

Uppföljning: Samtal och/eller enkät med elever och personal.

Åtgärder:

Toaletter

Vi, personal, ska skicka en elev åt gången till toaletten om de behöver gå under lektionstid. Samtala om toalettvet och sätta upp bildstöd/pratbubblor inne på toaletterna som t.ex: Kom ihåg att spola! Tvätta händerna! Kolla ringen! Vi ska uppdatera toapratbubblor och golvmarkering. All personal behöver se över toalettläs kontinuerligt och felanmäla läs som inte fungerar.

Klätterställning

Rastvärdar ska vara nära eleverna och följa med till klätterställning om eleverna är där. Elever ska tillsammans bestämma vilka regler som gäller och vad som händer om man inte följer dessa.

Bollsporter

Be de elever som spelar vägg att pausa när man ska gå förbi. Lära sig att visa hänsyn. Samtala om hur man är en snäll spelare.

Matsalskön och matsalen

Matsalskön ska vara på samma sida som handfaten. Personal ska sprida ut sig i matsalskön. Ha fasta platser i ledet oavsett hur snabbt man tvättar händerna. Personal ska gå först från matsalen och stå i korridoren för att minska spring och skrämsel. Utsmycka korridoren med ljusslingor, gåtor, tävlingar m.m. för att det ska bli mysigare att stå och vänta.

Påminna varandra om att hålla ljudnivån nere för en skön och behaglig matsituation, i perioder arbeta med detta med sin klass. Ha möjlighet att ha ett mindre sammanhang för elever som behöver äta på en sådan plats.

Bildsal

Lyssna och respektera läraren och andra elever, ha större fokus på sitt eget arbete.

Slöjdsal

Lyssna och respektera läraren och andra elever, ha större fokus på sitt eget arbete. Verktyg skall hanteras med försiktighet, påminn varandra om detta. Säg snälla saker om varandras saker, erbjud att hjälpa dina klasskamrater.

Rastaktiviteter

Vuxna/rastvärdar ska vara mer involverade i rastaktiviteter. Visa mer intresse och delta i större utsträckning om möjligt.

Motivera åtgärd:

De åtgärder som skrivits ned ska bidra till en tryggare miljö för de platser som eleverna nämns som otrygga. En del åtgärder, som exempel inom området rastaktiviteter och matsal, kräver god planering vid schemaläggning för att skapa trygghet för eleverna.

Ansvarig:

All personal och elever på skolan.

Datum när det ska vara klart:

Arbetet pågår under hela läsåret.

Förebyggande åtgärder Fritidshem

Mål och uppföljning:

Mål: Öka tryggheten vid toaletter, tysta rummet, på platser ute och i kapprum/korridorer.

Uppföljning: Samtal och/eller enkät med fritidsbarn och personal.

Åtgärder:

Toaletter

Samtala om toalettvet och sätta upp bildstöd/pratbubblor inne på toaletterna som t.ex: Kom ihåg att spola! Tvätta händerna! Kolla ringen! Vi ska uppdatera toapratbubblor och golvmarkering. All personal behöver se över toalettlås och felanmäla lås som inte fungerar.

Tysta rummet

Alla elever behöver lära sig vad ett tyst rum är till för, återhämtning. Påminn varandra.

Platser ute

Personal ska vara nära eleverna och bör följa med dit boll spelas och till klätterställning när eleverna är där. Elever ska bestämma vilka regler som gäller och vad som händer om man inte följer dessa. Viktigt att personal är med i aktiviteter och deltar i större utsträckning.

Kapprum och korridorer

Se till att personal går med eleverna på led i korridorer eller utomhus samt ha uppsikt i kapprum och korridorer. Personal och elever behöver göra kapprumsregler tillsammans vid varje läsårsstart.

Motivera åtgärd:

De åtgärder som skrivits ned ska bidra till en tryggare miljö för de platser som eleverna nämns som otrygga. En del åtgärder kräver god planering vid schemaläggning för att skapa trygghet för eleverna.

Ansvarig:

All personal och elever på fritidshemmen.

Datum när det ska vara klart:

Arbetet pågår under hela läsåret.

Hur eleverna har involverats i de förebyggande åtgärderna

Alla klasser och fritidshem har efter kartläggningarna fått ge förslag till åtgärder. Alla klasser och fritidshem har gjort egna mål och åtgärder att arbeta med utifrån vad kartläggningarna har visat.

Hur personalen har involverats i de förebyggande åtgärderna

Personalen har reflekterat över kartläggningarna för att sedan i mindre grupper samtala om och ge förslag till åtgärder.

Rutiner

Policy

På Sandvalla skola bryr vi oss om varandra och alla elever är alla vuxnas ansvar.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Vi har rastvärdar ute på förmiddags- och lunchrasterna. Rastvärdar har bestämda områden att ansvara över och de bär reflexvästar för att synas bättre. Vi lyssnar på vad eleverna berättar och vi tar dem på allvar. Vi har samtal i klasserna, både enskilt och i grupp, då vi pratar om hur vi ska vara mot varandra.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Ansvariga lärare

Elevhälsoteamet:

Marie Barton, rektor: mari.b@utb.hudiksvall.se

Åsa Nordqvist, specialpedagog/biträdande rektor: asa.e@utb.hudiksvall.se

Monica Bjur, skolsköterska: monica.bjur@hudiksvall.se

Mikaela Kluck, skolkurator: mikaela.kluck@hudiksvall.se

Elin Pettersson, speciallärare: elin.p@utb.hudiksvall.se

Hanna Mossnelid, speciallärare: hanna.m@utb.hudiksvall.se

Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev kränks av andra elever eller personal

Handlingsplan vid diskriminering och kränkande behandling.

Varje vuxen har ansvar för att upptäcka och stoppa diskriminering och kränkande behandling. Det innebär att:

- genast ingripa vid pågående konflikt
- så snart som möjligt samtala med berörda elever
- vara uppmärksam på sitt eget förhållningssätt

Varje elev ska uppmuntras att prata med sin lärare/annan vuxen när de far illa eller ser att någon annan gör det. När kränkning, mobbning eller annan allvarlig händelse mellan elever blir känd skall rektor informeras och följande ske:

- 1) Ta reda på vad som har hänt genom att först lyssna på alla inblandade var för sig.
- 2) Samtala med berörda elevers föräldrar var för sig.
- 3) Bestäm tid för uppföljning som ska ske efter två veckor. Uppföljningen ska vara med elev/elever och föräldrarna utifrån överenskommelse.
- 4) Om så behövs informera och samtala med berörda elevers klasskamrater i smågrupper eller enskilt.
- 5) En anmälan skickas in i kommunens återrapporteringsystem STELLA.
- 6) Vid upprepning kallar rektor till möte med berörda parter. Samtliga åtgärder enligt ovanstående dokumenteras och förvaras på samma sätt som annan dokumentation angående enskilda elever.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

När anmälan om kränkning avser vuxen gentemot elev skall rektor utan dröjsmål utreda händelsen och vidta lämpliga åtgärder.

Rutiner för uppföljning

Två veckor efter upprättad åtgärd följs händelsen upp.

Gällande elev mot elev är lärare och/eller rektor ansvarig.

Rektor är ansvarig att uppföljningen sker när det gäller lärare mot elev.

Rutiner för dokumentation

Personal antecknar kring samtal och uppföljning. Anteckningarna lämnas som tjänsteanteckning till rektor.

Händelser anmäls skyndsamt i STELLA (system för arbetsskadeanmälan).